

Veer Narmad South Gujarat University, Surat.

T.Y.B.COM (External Examination)

Problems of Indian Economic Development

Syllabus

In force from the Academic Year: 2016-17

Paper No-3

1. Planning , Sectoral Development and Human Development

Indian Planning : Meaning, Objectives, five year plans-Evaluation of planning experiences- Last five year plan-Concept of federal finance and finance commission: Recommendations of latest finance commission- The Sectoral change in Indian economy during planning period-Human Resource Development (HDR) : Meaning and Importance-Human Development Index (HDI) : Concept and Calculation trends of HDI in India-Human Poverty Index (HPI), Gender Related Development Index (GRDI), Women Empowerment Index (WEI).

2. Industrial Sector in India

Industrial Policy in India-Industrial Development during Planning Period
Problem of industrial pollution and environment-Role and importance of small scale industries- Economic Reforms and small scale industries - Problems of small scale industries and remedies- Public sector industries – Performance – Limitations – Disinvestment

3. Agriculture and Service Sector

Importance of agriculture in Indian economy-Agricultural Credit: Requirements and Sources – Role and limitations of Cooperative Institutions – NABARD – Kishan Credit Card- Debt of farmers – Causes and Remedies- Changes occurred in share of service sector in India's GDP-Growth of Service Sector after economic reforms-FDI in service sector and its expected favourable and unfavourable effects

4. Problems of Poverty and Unemployment in India

Poverty-its meaning- poverty line- indicators of poverty-causes of poverty and measures to eradicate poverty- Concept of unemployment- Nature and magnitude of unemployment in India – Causes of Unemployment remedial measures to remove Unemployment.

5. Tax Structure and International Trade:

Characteristics of Indian Tax structure-Objectives of Indian Tax Policy Black Money – Meaning, Causes, Effects and Remedies- Special Economic Zones (SEZ)- Characteristics of India's Import Policy during planning period- Characteristics of India's Export Policy during planning period- Last Foreign Trade Policy-Indian Economy and WTO

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત

તૃતીય વર્ષ બી.કોમ

(બાહ્ય વાર્ષિક પરીક્ષા)

ભારતના આર્થિક વિકાસની સમસ્યા

પેપર નં - ૩

(શૈક્ષણિક વર્ષ – ૨૦૧૬-૧૭ થી અમલમાં આવતો અભ્યાસક્રમ)

૧. ભારતીય આયોજન, ક્ષેત્રીય વિકાસ અને માનવ વિકાસ.

ભારતીય આયોજન : અર્થ ,હેતુઓ અને પંચવર્ષીય યોજનાઓ -આયોજનના અનુભવોનું મૂલ્યાંકન અને બોધપાઠો - છેલ્લી પંચવર્ષીય યોજના -સમવાય નાણાતંત્ર અને છેલ્લા નાણાંપંચ ની ભલામણો GLTLGLTનીતી આયોગ - આયોજનકાળ દરમિયાન ભારતમાં થયેલ ક્ષેત્રીય પરિવર્તનો-માનવ-સંશાિFધન વિકાસ – માનવ-વિકાસ આંક નો ખ્યાલ અને તેની ગણતરી

૦—૦ ની આધુનીક પધ્ધતિ (UNDP) પ્રમાણે ભારતમાં માનવ-વિકાસ આંકના વલણો - માનવ ગરીબી આંક, જાતિ વિષયક આંક અને મહિલા (સ્ત્રી) સશક્તિકરણ આંકની સમજ.

2. ભારતમાં ઔદ્યોગિક ક્ષેત્ર

- ભારતની ઔદ્યોગિક નીતિ આયોજનકાળ દરમિયાન ભારતમાં થયેલ ઔદ્યોગિક વિકાસ ઔદ્યોગિક પ્રદૂષણ અને પર્યાવરણની સમસ્યા - ભારતીય અર્થતંત્રમાં નાના ઉદ્યોગોનું સ્થાન અને મહત્વ - આર્થિક સુધારણા અને નાના પાયાના ઉદ્યોગો - નાના ઉદ્યોગોની સમસ્યાઓ અને ઉપાયો-જાહેર ક્ષેત્રના ઉદ્યોગોની કામગીરી અને મર્યાદાઓ- વિનિવેશીકરણ

3. કૃષિક્ષેત્ર અને સેવાક્ષેત્ર

ભારતીય અર્થતંત્રમાં ખેતીનું મહત્વ –કૃષિ પેદાશોની બજાર વ્યવસ્થાના લક્ષણો - ખામીઓ-ઉપાયો.-કૃષિક્ષેત્રે વેચાણ વ્યવસ્થા સુધારવાના તાજેતરનાં પગલાં -કૃષિધિરાણ- અગત્યત- કૃષિધિરાણ પૂરૂ પાડતી સંસ્થાઓ- સહકારી સંસ્થાઓ- સહકારી સંસ્થાઓની ભૂમિકા- પ્રગતિ/ સહકારી સંસ્થાઓની કામગીરીઓનું મૂલ્યાંકન - નાબાઈ ની કામગીરીનું મૂલ્યાંકન -

કિસાન ક્રેડિટ કાર્ડ - યોજનાની વિશિષ્ટતા - ખેડૂતોની દેવાદારીના કારણો અને ઉપાયો - ભારતીય અર્થતંત્રમાં સેવા ક્ષેત્રનું મહત્વ - ભારતની કુલ રાષ્ટ્રીય પેદાશમાં આયોજનકાળ દરમિયાન સેવાક્ષેત્રનો ફાળો - આર્થિક સુધારણા (૧૯૯૧ પછી) સેવાક્ષેત્રનો વિકાસ - સેવાના ક્ષેત્રે વિદેશી મૂડીરોકાણ અને તેની સંભવિત અનુકૂળ અને પ્રતિકૂળ અસરો.

4. ભારતમાં બેરોજગારી અને ગરીબીની સમસ્યા

ભારતમાં બેરોજગારીનો ખ્યાલ - બેરોજગારીનું સ્વરૂપ અને પ્રમાણ - બેરોજગારીનાં કારણો- બેરોજગારી દૂર કરવાનાં ઉપાયો - ભારતમાં ગરીબી - અર્થ- ગરીબી રેખા - ગરીબીનાં નિર્દેશકો- ગરીબીનાં કારણો અને ગરીબી નાબૂદીનાં ઉપાયો

5. કરમાળખું અને આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર

- ભારતનાં કરમાળખાની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ- ભારતમાં કરનીતિના હેતુઓ અને ઊણપો કાળુ નાણું - અર્થ - ઉદભવના કારણો , અસરો અને ઉપાયો - વિશિષ્ટ આર્થિક ઝોનો - મહત્વ- કર રાહતો અને વિશિષ્ટ આર્થિક ઝોનો - -આયોજન દરમિયાન ભારતની આયાત - નિકાસ નીતિના હેતુઓ અને લાક્ષણિકતાઓ- છેલ્લી વિદેશ વેપાર નીતિ- ભારતીય અર્થકારણ અને વિશ્વવેપાર સંગઠન-વિશ્વવેપાર સંસ્થાનાં હેતુઓ-બાંહેધારીઓ- લાભલાભ- મહત્તમ લાભ મેળવવના સૂચનો